

kerül: 30 conservatív, 19 birodalmi-párti, 72 nemzeti szabadelvű, 20 centrum-párti, 62 német szabadelvű, 54 socialista, 5 lengyel, 10 demokrata, 7 welf és 3 antisemita.

Erdőd vár multjából.

(Történelmi vázlat.)
Irta: Bay Ilona.
(Folyt. és vége.)

Báthori György száműzetésével Erdőd vár fénye is aláhanyatlott; a Drágnák pazar fényétől — drágaságaitól csillogó vártermek, rideg katonai laktnyakká alakultak. Svendi Lázár a különben is erős várat, még hatalmasabb falakkal, széles sánczokkal bővítette; katonái pedig, — a várhoz közel fekvő szép vadaskert palánkját is feltűzték, — a kert vadjait éllelmükre lelővöldöztek. A prédát, fosztogatást kedvelő német zsoldosok pedig, az egykori erdélyi vajda Drágnák Bertalan által épített erdélyi templomba is behatoltak, — a templom szentélyében a Drágnák nyugvó helyét is felszaggatták.

Svendi Lázár a csellel hatalmába ejtett Erdőd várat őrséggel rakta meg; a vár parancsnokságot a német Löwenberg és a magyar Jóni János ezredes kapitányokra bízta, azzal a császári fővezér, újabb hódítás reményével, magyarral vegyes seregével odább állott.

Akkoriban, a saját kebelében két pártra szakadt Magyarország, egyik válságos korszakát élte.

A mohácsi vész gyászát sinlő nemzetet egyfelől a Habsburg dinasztiát támogató német hadak sanyargatták. Zápolya János király árnyját a fényes porta, a budai királyi palotából, erdélyi fejedelemségre száműzte, mindazonáltal a saját érdeküket el nem felejtő özmánok fennhárították, hogy ők az ifju fejedelm érdekében közzöriük fegyverüket; s garázdálkodnak az országban.

Azalatt az ország szívében, ősi tűzhelyeken az egyenetlenség, a mindinkább lábra kapott vagon utáni kapzsiság, szomorú drámákat játszottak le.

A Sveiczből Ausztriába szakadt Svendi Lázár magyarországi győzelmes előnyomulása az ifju János Zsigmondot is fegyverkezésre serkenté, és a temesvári beglerbég Szathmár vármegyében termelt, a Svenditől megerősített Erdődöt kemény ostrom alá fogta. — A vár védelmében a német őrség ezredes kapitánya Löwenberg elesett; s a magyarral vegyes, — a csatározásban megcsappant várőrség vezénylete egészen Jóni János ezredes kapitányra maradt.

Erdőd vár meleg napjaiban, Svendi Lázár tábora zómével Szathmár vármegyében táborozott, de mivel Svendi Lázár rendszeren a magyar csapatokkal szerette a gesztenyét kikapartatni, Erdőd ostroma közben is Szathmár vármegyében, a Tisza mentén fekvő Kis-Ar helység közelében veszteglett. — A kemény szorongatott Jóni János sürgetésére, végre Svendi Lázár jókora csapat katonaság élén, akkoriban két vitéz ezredes kapitányt, Ludányi Bay Ferencet, és Zeleméri Lászlót (más versio szerint Zeleméri Miklóst) Erdőd védelmére indította.

Ludányi Bay Ferenc ama korban országosan ismert katoná volt; fia volt Bay Ferenc 1552-ben Eger vár ostroma alatt egy várparancsnok megöltalmazásában tüntette ki magát, annál fogva az egri hős megjelenése, az Erdőd várbelieket egészen felvillanyozta (mint azt a történelmi följegyzések erősítik) és a vár védelméhez újult erővel hozzá fogtak. Hanem az ostromló özmán sem veszteglett, s az

erős várfalakon jókora nyilásokat szaggattak hatalmas szakalás ágyúikkal.

A várvédelme közben a derék Jóni János kapitány is elvérzett; a török részről Hasszán beglerbég rokona Kurta pasa is a halottak közt volt. Az ősszelvöldözött várparancsnoksága egészen Bay Ferenczre maradt. Bay Ferencz nehéz feladatokhoz derekasan hozzá látott, és egy napon arról értesült, hogy a törökök a közeli erdőségből szállított fagalyakkal a vár sánczát betöltötték. Bay Ferencz parancsnok, a törököktől össze hordatot fagalyak alá, az éj leple alatt, jókora mennyiségű puskaport hordatott; az alatt a német őrség a magyarokkal összetűzött; a németek a magyar komandánst nem szívehették, — az ostrom-küzdelmét is megúvva, az ellenséggel titkon alkudozni kezdettek, miről Bay Ferencz magyarjai értesítettek. Bay Ferencz a tény állásáról saját maga akart meggyőződni, s a vár félreesső zugában, az ellenség ágyúitól leginkább megviselt várfal törmelékei közé húzódott.

Az estakony néma csendjében halk nesze keletkezett; Bay Ferencz rejtekeiből a nesze fölé tekint, s elfojtott lélegzettel, tágira nyílt szemekkel figyel. A hátsó oldalból egy alak közeledik; s óvatosan lehajlik, a különben rongált falon jókora nyilás támad, Bay Ferencz parancsnok az idegenben a német őrség egyikére ismert. „A semmirekellő,“ a magyar nyelvet jól beszélő, most az ellenséghez híreket visz, gondolja a parancsnok, és még előbbre hajlik.

A német katoná azalatt basra fektűt és a tágabbra vágjt nyílson, kigyó-gyánadt ki-felé csuszik, — már csak a lábával volt a várbán.

— Jer vissza sehonnai! dördül reá a parancsnok.

A katoná kettőztetett gyorsasággal halad kifelé.

— Magyarjaimat a mig elő hívom, az a bestya-fia elparolag, gondolá a parancsnok s elougrott, a szökevénynek lábait megragadta, s a jajveszékű német zsoldost a másik perczben a várba visszahúzta. A törkő szaka-kad tából se g e g l y é r t s i v a l k o d o t m e g b a j t a r s a i a v á r u d v a r r a r o h a n t a k, s m i k o r a p a r a n c s n o k v a s m a r k á b a n e v i c k e l n i l á t t a k s z ó h o r d o j u k a t, p u s k á j u k a t e l ő r á n t v a, B a y F e r e n c z r e l o b b a n t o t t á k; a z o n b a n a n é m e t e k g o l y ó i B a y f e l e t t r ö p p e n t e k e l.

A történetek után, a várparancsnok még keményebb fegyelmet gyakorolt, s magyar vitézei segítségével a németeket megfékezte, ekként oda kűm Hasszán beglerbég semmiről sem értesült, s a németek lázongásától elbizakodva, Erdőd ostromához látott.

— Allah! Allah! rikoltá párezernyi török, s a törökség a vársánczra tödült. Bay a várból az alá aknazott, törököktől megrohant vár töltésre irányoztatta golyóit, s csakhamar a vad harez láma közé földet megrendítő dördulet vegyűlt. — Az erdődiek elé kebelrázó kép tárult, melynek láttára a szörnyű esemény előkészítője: Bay Ferencz várkapitány szíve is megrendülhetett.

A várbeliek golyóitól lobbot vetett lőpor a szerencsétlen ostromlókat légbe röpítette, s mint a történelem igazolja, Erdőd környéke a légbekapott, szétmarczangolt emberi testrészekkel volt behintve.

A gyászos eseményre Hasszán beglerbég szörnyű dűbe jött; már a Kurta pasa eleste alkalmával megeskűdött, hogy Erdőd várbán kő kövön nem marad! És a felbőszült özmán az ostromhoz újult erővel hozzá fogott. A mindinkább szorongatott Erdődben a Bay Ferencz várparancsnok és a szintén vi-

téz várkapitány Zeleméri Miklós körül csoportosult magyar őrség száma nagyon megcsappant. — A vár nagyrészt romban hevert; a német zsoldosok meghasonlása, fegyelmetlen magatartása végre Bay Ferencz várparancsnokot a vár feladásra készítete.

A várkapituláció órája elkongott; Hasszán beglerbég bosszuját magába fojtva, ünnepelesen megeskűdött: hogy ha a várbeliek a várat feladják, fegyverüket átadják, hajszáluk sem görbűl meg. — Bay Ferencz a várkulcsát átadta, az őrség a beglerbég eskűje fedezete alatt a várkapum kitűdött, s ama perczben a fegyvertelen várőrséget a várkapu körül ólalkodó özmánok közé fogták, s őket fölkoncolták, — az élet-halál tusában Ludányi Bay Ferencz várparancsnok és Zeleméri Miklós is megbeszélte és az ifju erdélyi fejedelm, Zápolya János Zsigmond nagy utánjárásal menthette meg életüket.

— Tíz Erdőd várnál kevesebb volt nekem a Kurta pasa élete! hörgé vad dűheben Hasszán temesvári beglerbég és eskűjéhez híven a Drágnák nemzetiég hajdani fejedelmi pompájú sasfészkét, Erdőd várat a földdel egyenlővé tette.

Idő vártatva az erdői uradalom megint magán-kézre került, s az uradalom birtokosa a Károlyi nemzetség, a történelmi emlékü erdői vár törmelékeiből, a jelenleg fennálló kastélyt építette.

A mi pedig a történelmi emlékü Erdőd vár vitéz parancsnoka: Ludányi Bay Ferencz magán-személyét illeti, Erdőd vár kapitulációjá után 1567-ben a pelsőzi Bebekektől elfoglalt Krasznahorka vár királyi kapitánya lett, 1570 évben pedig a tekintélyes sziklavár: Munkács vára királyi várparancsnokává tette I. Ferdinánd, s Bay Ferencz, mint várcomes egyttal Bereg-vármegyét is kormányozta.

HELYI HIREK.

A méhek.

A mai realis világban jól esik, ha legálabb a szinpadon látunk egy kis ideális világot, ideális alakokat. — Bartók Lajos vigjátékában, „A méhek“ -ben, mely tegnap került nálunk először színre, ezen ideális világnak több képviselőjét látjuk, a nélkül azonban, hogy ezen alakok élettelenekek lennének.

A közönség, mely a Bartók Lajos fényes írói tehetséget mindig a legmelegebben méltányolja, nagy érdeklődéssel tekintett a darab elé. A színház szépen megtelt közönséggel s az elismerésből bőven kijutott egy a szerzőnek, mint Palotai Piroskának, a kinek tegnap volt a jutalomjátéka.

A darab meséjét már tegnapelőtt ismertettük, így most pusztán a külső hatásra s az előadásra szorítokunk. Előre is kimondjuk, hogy az új vigjáték nálunk is határozott sikert aratott. A gyönyörű költői részletekben gazdag darabnak mindjárt az első felvonása megnyerte a közönséget s a hatás felvonásról felvonásra fokozódott. A szerző, ki tegnap d. u. Debreczenbe érkezett, hogy művének debreczeni első előadásán jelen lehessen, minden felvonás után háromszor kihívták s általában itt léte alatt folytonos, meleg ovációk tárgyá volt.

A darabnak gyöngyét képezi az első felvonásnak az a jelenete, midőn Viola (Palotai Piroška) a méhekről (Péchy) Palotai Piroška és jelenetét annyi beasóséggel és igaz vonásokkal játszotta, hogy nyílt színen megtapsolták. Palotai Piroskának tegnapi játéka különben is a leggondosabb alakításra vallott,

gyon hasonlított Juliához és meg kellett néznie, hogy ő az valóban?

Ő volt igen is. A kedves leány egyszerű falusias honiék öltözékében, csinos szemekalappal fején, karján takarós kerek kosárral csendesen ballagott, fejét lestitve ugyanazon kopott kocsiuton, mely az erdőn keresztül vezetett s a szőlőhegyre is lehetett rajta menni egy kis kerüléssel; de ezt Julia örömet tette, mert az arnyas erdőn át jobban szeretett menni, mint a buzfaföldek közt.

Igénytelen öltözékében is megfélelt, kecses alakja a legkényesebb izlésnek; Ödön, kinek főgondja volt mindenben a kerekdedséget, őszhangzatos szöveggyre venni el volt ragadtatva ennyi baj látására. — Ah de vajjon csalódott volna e külső szellemében, midőn arról teljes műveltséget feltételezett? Nem értette meg talán a leányka az ő levelet, nem fogja fel horderejét ránevezve, ha a világnak kibeszéli, hogy neki az ifju gróf Szentgyörgyi udvarol? Ez is oly hű megmondolatan lény volna-e, mint a többi, hogy nem bir annyi lelki fönséggel, magában tartani a legszentebb titkot minden kejevel s örmével. Tiszteite ugyan atya iránti nyíltságát, hogy a levelet megmutatja neki, de nem vette olyan gyenge nőnek, kit okosnak hitt, hogy saját képességéből ne tudott volna neki egy helyes választ küldeni. Vagy talán egy leányra, mint atyjára hatott az amerikaiak duskincese, mert ezek nem restelték nagy gazdaságukat minél jobban felmutatni a bámeszködő tömeg előtt. Áldá a végzetet, hogy összehozta most e magános uton Juliával s utoljára elmondhatja neki lélekállapotát s ha kell, észrevételi vele a sértett szerető szív megvetését.

Julia felrezzent gondolataiból, a mint maga mögött a falevelek zöréjéből valaki kö-

meqlátszott minden jelenetén, hogy ambicióval és kedvelő látott szerepe megoldásához. A közönség nem is fukarkodott az elismeréssel. Midőn Palotai Piroška a szinpadra lépett, hosszantartó tapsvihar fogadta s a zene-karból 2 nagy koszorut és 3 szép virág-bokrétát nyújtottak fel neki.

A többi szereplők szintén nagyban hozzájárultak az előadás sikeréhez. Az ősszjátékkal egy a közönség, mint a szerző meglehetett elégedve. Péchy (Aurél), a csapodár, élvágyó, de nem romlott szívű ifju, — Somló (Berendy Gyula) a rokonszeves szerelmezt, Balassa (San Bacco) a pipogya férjét, Tőkés Emilia (Kányaházyne) az unokák után vágyó, jó szívű urhölgyet híven ábrázolta. Hálás szerep jutott Lászynek (Parajdyné). Ez alakban híven van jellemelve az egyszerű, egyenes modoru, de arany jószágú szívű megáldott magyar asszony s Lászyne szerepét tökéletesen ki is aknáztá. Ót is többször kihívták s neki is jutott egy szép virág-bokrétá.

Róna s zékyné (Leona) igen csinosan emekelte el a következő kedves dalt: — „Fa cseréli lombját, Vrágát zöld rét, Madárka tollát, Kigyócska bőrt, S csak a lány, csak a lány no szeretőjét?“

Nap cseréli hűjét,
A hold alakját,
Az ég felhőjét,
Szarvas agancsát,
S a legény, a legény ne galambját?“

A közönség mindvégig feszült figyelemmel kísérte a darabot s valódi élvezetet talált egy híven jellemzett alakokban, mint a darab költői szépségében és szellemes ötleteiben.

Bartók Lajos nemcsak jeles lyrai költő, hanem e mellett dús-gazdag drámai vénával is bir s eddigi darabjai, melyekben fokozatos haladás látható, azon reményt sejtetik velünk, hogy Bartók Lajosnak jövődő alkotásai a magyar színműirodalom legkiválóbb termékei közé fognak felemelkedni. — A dicsőségesen kezdett utnak még dicsőbb folytatást kívánjuk!

Bartók Lajos tiszteletére tegnap este a deb. hirlapírók és a színtársulat első rangú tagjai társas-vacsorára gyűltek össze a „Bika“ szálloda földszinti éttermében. A társaságnak csak egy laikus tagja volt: Boczkó Soma rendőrtörőkapitány, így elmondhatjuk, hogy Bartók Lajos ünnepeletésében Debreczen város hatósága is képviselve volt. A 20-25 főnyi társaság fesztelen jó kedvvel, a legvidámabb hangulatban mulatott késő éjszakáig. Midőn a teremből a többi vendégek eltávoztak, megkezdődtek a pohárköszöntők. Az első pohárköszöntőt Kós a Barna mondta Bartók Lajosra, a koszorús költőre és drámairóra. Bartók Lajos hosszabb pohárköszöntőjében kifejtve, hogy mily nagy hivatása van Debreczenben a sajtonak és a színeszetnek, a társaság összes tagjaira tritette poharat. Az eszme-gazdag pohárköszöntő sok találó igazságot tartalmazott a debreczeni viszonyokra vonatkozólag. Hadasi Sándor Vértesi Arnoldot éltette. Vértesi Arnold Bartók Lajosra, Dr. Bakonyi Samu pedig Boczkó Soma főkapitányra emelt poharat. Benedek János humoros pohárköszöntőben Bartók Lajost éltette, — végül pedig Dr. Tüdős János Palotai Piroskáért, a tegnapi este hősőjéért emelt poharat. — Az éj további folyamán — a Rácz Károly kedvelt

zeledését meghallotta. — Hirtelen mellette termett egy magas férfi alak, ő feltekintett éppen könyektől ragyogó nagy fekete szemekkel, arca rózsaszíra helyett most lilium hava festekezett azon és némi fájdalom vonások mutaták lelke nyugtalanságát.

De a mint Ödönt felismeré azonnal felpirult arca haván a róza és nagy meglepetésében kiáltá majd megállapodva: istenem! Ön az gróf ur?

— Éa vagyok, Julia; azon isten, kinek lételet kegyed hiszi s kihez e perczben so-hajtott, vezetett engem erre, hogy kegyeddel még egyszer ez életben beszélhessek.

— Nem tagadom — felelt Julia halkán és kissé remegve — hogy a találkozás nekem is forró óhajom volt, de remélni nem mertem.

— S mit akar velem közölni ez egyetlen és ntolso találkozáskor Julia, kegyed, ki leveletem atya kezébe adá s ezáltal atyám és mindenki megtudhatná, a mit ónaek irtam.

— Nem fogja megtudni soha; mert atyámnak is érdekében áll hallgatni, miután ón atyjával egy is régóta haragban van.

— De miért talála szükségesnek Julia, hogy beavallt szent érzelmét atya elé guny-tárgyul adja s kibeszélje? Én azt akarom, hogy senki e világon ne s jtsen semmit, mig az óhajott czélt elérhetem. És talán most mindennek véget vetett kegyed, lelkelem elé-gületlenség szálta meg s némi kételyem an-gyali leány iránýában, kit minden perczben étem állit kedves egyenlégével a jképezet, és a szenvedély hatalma. — Szóljon Julia, kell-e massal tudatni, mit érez szívűnk, legyen az akár boldogság akár boldogtalanság.

— Ön tévhitben van, — felelt mélyen elpirulva Julia Ödön vajda és kicsinylése miatt — a levelet atyám vette el Gábortól.

A lolkész leánya.

— Regény. —
Irta V. Gáti Karolina.
(Folytatás.)

A leveleket visszaadta atyjának s könnyes szemekkel mondá: Jó atyám, megnyugvón válaszán, a mit a grófnak irt; nem akarom a levelek tartalmát emlékembe vénsni; engedjen időt, hogy fejedjem a különös dolgokat. Annyi szeretettel s elnézéssel legyen irántam, hogy ne kényszerítsen mostanában férjhez mennem, a kedélyem jobban fel van zavará magam előtt is ismeretlen érzelmek árjálól, hogy — sem menyasszonyi fűzért illeszhessek fejemre.

— Erélyesnek neveltelek! — mondá atyja — gondold meg, hogy a szerencse egyszer mutatkozik az ember életében, s ha elszalasztja, haszntalan bänkodik ntána. Te mindig az én szeretett gyermekem maradsz, de ne légy ezental bizalmatlan; kérd ki tanácsaimat, hisz éa vagyok az az egyetlenség e földön, ki boldogságodért buzgó szívvél könyörög az alkotóhoz.

XX.

Tudtára esvén Ödönnek, hogy Harek eladta birtokát Sziklaynak s Bécsbe utazand nejelét, még egyszer beszélni akart vele. Az esperes válsza olvasása óta nem lépett ki a falak között s alig izelte az étkeket, melyeket magánosan kelle elkötenie. A vendégek ittlete utján atyja beteg lett s Márkayval egyszer sem beszélhetett.

Most már meg kell mindent tudnia Harek-tól, kiben volt valami eszelöködes, épen azért kifecsegett mindent jobban, mint a nálánál komolyabb Sziklay.

Hardék kastélya közel lévén, Ödön csak gyalog indult el, nem akará senkinek tudtára adni hová megy.

A kerten át egy rétre tért, puskával vállán s mielőbb az erdőnek tartott, egy kopott uton gyorsan haladva.

Délutáni kellemes őszi nap órája volt ez melyben kiindult Ödön s az erdő lombjai még nem hulltak le egészen, de már csak egy hideg eső és tartós szél kellett s akkor lombtalanná válnának a fak. Az emberek már szüretelni kezdtek távolról ennek zajja hatott Ödön füleibe, de az erdőt teljesen csend tölté be.

A sárga falevelek alatt, melyek lehullottak, csodaszép zöld fű díszlett még, vetélkedve a legszebb zöld bársony színével; a nap báyadt sugarai tündérszépén világítottak be mind a leveleket, mind e zöld pázsitot s a tiszta kék ég mosolyogva csillámlott át a ritkuló lombokon.

Egy-két elkésett madárka megkísérté még az agak közt csicseregni, de ezek dalában is volt valami fájó, mint magában a természet ősszies bájában Ödön lecsüggeszté fejét, nem tekintett se jobbra se balra, még előre sem; a külvilág nem érdekéit, csak a lélekben tomboló fájdalom s az emberek iránti gyűlölet sajgató szívét.

A madarak őszi dalát, mely oly megszagattva hangzott, hasonlítá szerelméhez; mind rövid ideig tartó boldogságra emlékezteté őt, a mit látott s kimondhatatlan sajnálta: hogy rosszul választá meg szerelme tárgyát.

Igen, ő nehezelt a lelkészleányra, ki nem tartá titokban az ő szent érzelmeinek bevallását; elárulta atyjának azon szigorú öregnek, a régi előítéletektől nem egészen szabad még és leánya iránti hódolatában csak a csabítóra gondol ismerhetai.

A mint így lépdelt előre, hirtelen egy alakot látott maga mellett elisietni, a nélkül, hogy annak arcára tekintsen, de az alak na-

zenekarának kis dor mulattatta Bartók Lajos a sa Budapestre, kikísérték a d szek közül, kik nyében bucsuztatótól.

* A függetlenségi kör vasárnapok, midőn E kevény elnöke, jubilaris ünnepelel baton tartatik a „pipa“ vendéglobörtörténi. Aláírás részvételre nem uton kéretnek a függetlenségi körélyen minél n sziveskedjenek. E kör impozás módökéhez való sze

* Egy h Tegnap este kilegyilkossági kísér ház megett levő egy katoná beleáána t e g l á s i küli cselédeleányt kezdő: Nagy Juliával kezében a t r a akart utazni a idő óta hely néle telen a városban. litotta egy huszár hogy menne el v e l a t a i. A leány sz másikk oldalra; e ragadta őt a kar. „Ha nem jösz a g mal ezen a helyen rémült e szavakra hogy követni fog látszó katonát, ki s el sem eresztet levő viességörhöz akart élni a leány kétségbeesetten v erre roppant dűb földre s útni-vert csekély készpénz utiköltésre számla yerve fetrengett hajtá a kezére csa górhöz, melybe csetlent, miközben megfojtalak! És Nagy Juliánát, kiabálásra a köráyan figyelmeessé illant, mikor észre lednek, a leány p közt mászott ki a

* Egy h Tegnap este kilegyilkossági kísér ház megett levő egy katoná beleáána t e g l á s i küli cselédeleányt kezdő: Nagy Juliával kezében a t r a akart utazni a idő óta hely néle telen a városban. litotta egy huszár hogy menne el v e l a t a i. A leány sz másikk oldalra; e ragadta őt a kar. „Ha nem jösz a g mal ezen a helyen rémült e szavakra hogy követni fog látszó katonát, ki s el sem eresztet levő viességörhöz akart élni a leány kétségbeesetten v erre roppant dűb földre s útni-vert csekély készpénz utiköltésre számla yerve fetrengett hajtá a kezére csa górhöz, melybe csetlent, miközben megfojtalak! És Nagy Juliánát, kiabálásra a köráyan figyelmeessé illant, mikor észre lednek, a leány p közt mászott ki a

* Egy h Tegnap este kilegyilkossági kísér ház megett levő egy katoná beleáána t e g l á s i küli cselédeleányt kezdő: Nagy Juliával kezében a t r a akart utazni a idő óta hely néle telen a városban. litotta egy huszár hogy menne el v e l a t a i. A leány sz másikk oldalra; e ragadta őt a kar. „Ha nem jösz a g mal ezen a helyen rémült e szavakra hogy követni fog látszó katonát, ki s el sem eresztet levő viességörhöz akart élni a leány kétségbeesetten v erre roppant dűb földre s útni-vert csekély készpénz utiköltésre számla yerve fetrengett hajtá a kezére csa górhöz, melybe csetlent, miközben megfojtalak! És Nagy Juliánát, kiabálásra a köráyan figyelmeessé illant, mikor észre lednek, a leány p közt mászott ki a

* Egy h Tegnap este kilegyilkossági kísér ház megett levő egy katoná beleáána t e g l á s i küli cselédeleányt kezdő: Nagy Juliával kezében a t r a akart utazni a idő óta hely néle telen a városban. litotta egy huszár hogy menne el v e l a t a i. A leány sz másikk oldalra; e ragadta őt a kar. „Ha nem jösz a g mal ezen a helyen rémült e szavakra hogy követni fog látszó katonát, ki s el sem eresztet levő viességörhöz akart élni a leány kétségbeesetten v erre roppant dűb földre s útni-vert csekély készpénz utiköltésre számla yerve fetrengett hajtá a kezére csa górhöz, melybe csetlent, miközben megfojtalak! És Nagy Juliánát, kiabálásra a köráyan figyelmeessé illant, mikor észre lednek, a leány p közt mászott ki a

* Egy h Tegnap este kilegyilkossági kísér ház megett levő egy katoná beleáána t e g l á s i küli cselédeleányt kezdő: Nagy Juliával kezében a t r a akart utazni a idő óta hely néle telen a városban. litotta egy huszár hogy menne el v e l a t a i. A leány sz másikk oldalra; e ragadta őt a kar. „Ha nem jösz a g mal ezen a helyen rémült e szavakra hogy követni fog látszó katonát, ki s el sem eresztet levő viességörhöz akart élni a leány kétségbeesetten v erre roppant dűb földre s útni-vert csekély készpénz utiköltésre számla yerve fetrengett hajtá a kezére csa górhöz, melybe csetlent, miközben megfojtalak! És Nagy Juliánát, kiabálásra a köráyan figyelmeessé illant, mikor észre lednek, a leány p közt mászott ki a

— Hogyan megcsal? Az a fü egyenesen a kegy — Atyám kö akkor, midőn má — Oh bocsá Örméhvél ragad ijjedve tekintett ur, ne mutasson in embereket megdő lathatnak bennün felettébb felek!

— Tehát értekeztem s kegy mástól elitkolva, Julia?

— Nem, ne kásokra mitsem a zódésem ellenében ur, kerüljön eng hogy sohasem szá dolnom sem.

— Ki tilhatét, kedves Julia tudom, viszont Erzi e a minde hatalmát, mely k dobja? Hisz e tam kegyedelet? ni? S feledheti-e egy tekinteni, mi Eitúnik-e szemé egy fiatal ember talan szenvedélyl ja azon isten e kegyed megtanul csak egy „igent“ e end, irányt ad t emnek.

— Nem fogja megtudni soha; mert atyámnak is érdekében áll hallgatni, miután ón atyjával egy is régóta haragban van.

— De miért talála szükségesnek Julia, hogy beavallt szent érzelmét atya elé guny-tárgyul adja s kibeszélje? Én azt akarom, hogy senki e világon ne s jtsen semmit, mig az óhajott czélt elérhetem. És talán most mindennek véget vetett kegyed, lelkelem elé-gületlenség szálta meg s némi kételyem an-gyali leány iránýában, kit minden perczben étem állit kedves egyenlégével a jképezet, és a szenvedély hatalma. — Szóljon Julia, kell-e massal tudatni, mit érez szívűnk, legyen az akár boldogság akár boldogtalanság.

— Ön tévhitben van, — felelt mélyen elpirulva Julia Ödön vajda és kicsinylése miatt — a levelet atyám vette el Gábortól.

zenekarának kísérete mellett — Hadai Sándor mulattatta gyönyörű dalával a társaságot. Bartók Lajos a ma déli vonattal utazott vissza Budapestre. A vasúti indóházhöz többen kikisértek a debreczeni hírlapírók és színészek közül, kik a közeli viszontlátás reményében bucsuztak el a nagy tehetségű költőtől.

* A függetlenségi kör ünnepe. A függetlenségi kör vasárnap közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy társas összejövetellel ünnepli meg 10-ik évfordulóját azon napok, midőn B. Nagy János, a kör tényleges elnöke, e. n. ö. székét elfoglalta. A jubiléris ünnepély márczius 1-én, azaz szombaton tartatik meg a czéglőd utcazi "Kispipa" vendéglőben. A vacsora étlap szerint történik. Alírási izek az ünnepélyen való részvételre nem bocsátanak ki, hanem ez uton kértnek fel a függetlenségi kör és függetlenségi párt t. tagjai, hogy az ünnepélyen minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek. Bizonyos, hogy a függetlenségi kör imponáns módon ad kifejezést derék elnökéhez való szeretetének és ragaszkodásának!

* Egy huszár gyilkossági kísérlete. Tegnap este kilencz óra tájban megrendítő gyilkossági kísérlet történt a katonai kórház megett levő „kis kukik” gödörnél, melybe egy katona bele akarta fojtani Nagy Juliánna tégla sí születésű 24 éves, hely nélküli kislányát. A megrendítő eset a következő: Nagy Juliánna tegnap este kis motyójával kezében a vasúthoz igyekezett; Téglára akart utazni anyjához, mivel már régebbi idő óta hely nélkül levén, kószálni volt kénytelen a városban. A kivárad-utcán megszólította egy huszár, kit eddig nem is ismert, hogy menne el vele a Bégány-csárdába mutatni. A leány szabadkozott s atakart térni a másik oldalra; ekkor azonban a huszár megragadta őt a karjánál s durván rá ordított: „Ha nem jössz a gyónszurlok kardommal ezen a helyen!” Nagy Juliánna igen megremült e szavakra s remegve egyezett bele, hogy követni fogja a kümben is ittansnak látszó katonát, ki még mindég fogta a karját s el sem eresztette, míg a Bégány-hátamegett levő vízesgödörhöz nem értek. Itt a huszár vissza akart élni a leány védelme helyzetével, de az kétségbeesetten ledte magát. A durva támadó erre roppant dühbe jött, a leányt letépette a földre s útni-vern kezdte, majd elvette tőle csekély készpénzét, melyet a szerencsétlen utiköltésre szánt. Mikor pedig már felholtra jert a kezére csavarta és úgy vonszolta őt a gödörhöz, melybe aztán bele dobt a szerencsétlent, miközben dühösen dadogta: megöllek, megfojtalak! És csakugyan a víz alá nyomta Nagy Juliánát, de ekkor a kétségbeesett kiabálásra a kórházban és a vasútnál néhányan figyelmessé lettek. A huszár gyorsan ellillant, mikor észrevette, hogy emberek közeliednek, a leány pedig remítő halálkiáltások közt mászott ki a partra, ott eszméletlenül

— Hogyan? Hát engem minden ember megcsal? Az a fiú nem vallotta be, hogy nem egyenesen a kegyed kezébe adta.
— Atyám közléde velem tehát az ön levelét akkor, midőn már arra választ is írt önnek.
— Oh bocsásson meg anygali leány! — Örömhéval ragadá meg Julia jobbát, de ez ijjedve tekintett körül és mondá: kérem gróf ur, ne mutasson irányomba semmit, mi az emberek megdöbbenését. Valahonnan meg láthatnak bennünket, oh, én atyám haragjától felettébb félek!
— Tehát akarja kegyed, hogy vele értekezzen a kegyedet áramúl ő előtte, de mástól eltitkolva, eljegyezzen? Akarja ezt Julia?
— Nem, nem! — Oh én az emberi szokásokra mitsem adok, saját elveim s meggyőződéseim ellenében. Csak arra kérem önt gróf ur, kerüljön engem, mert én jól tudom, hogy sohasem szabad nekem öntre még gondolnom sem.
— Ki tilthatja meg a gondolatok menét, kedves Julia? De mindenekelőtt engedje tudnom, viszont szerettem-e kegyedtől? Érti e a mindenen felülemelkedő szerelem hatalmát, mely kegyed lelkét, szívet felem dobja? Hisz e mindazt, mit mondtam s irtam kegyednek? Akar-e örökre enyim maradni? S feledheti-e, hogy gróf vagyok, tud-e egy tekinteni, mint egyiket udvarlói közül? Eltűnik-e szemei elől a mágnás és csak egy fiatal embert lát bennem, ki önt határozatlan szenvedélyvel imádja, s boldogítani fogja azon isten szenvedélyével, melyben bizni kegyed megtanult atyjától? — Mindezekre csak egy „igent” Julia és engem boldoggá tenné, irányt ad tetteimnek s valódi létet élettemnek.

(Folyt. köv.)

rogyott össze. Szerencsére idején odaérkezett néhány kocsitól és katona s azonnal értesítettek az esetről a rendőrséget. A leányt azután bevitték a II. ker. rendőr-kapitánysághoz, hol felvették a jegyzőkönyvet, s megindították ez ügyben a nyomozást.

* Iskolaszéki ülés. A debreczeni ref. egyház tanácstermében 1890-ik évi febr. hó 27-ik napján d. u. 4 órakor rendkívüli iskolaszéki ülés tartatik. Tárty: egy sürgős ügy elintézése.

* Dajkaságban. A végtelen sok apró dráma közül, amik a dajkaságba kerülő kislányok és valaki Péterkével megessik, két szelidebb fajtájú eset. Egymásnak adta át ma a kilincset a rendőrségnél két szegény dajka, akik nem hajlandók tovább tömni a kis idegen jószágokat — ingyen.

— Az enyém egy kis tót lány, siránkozik Ábrahám Flóriánra, a jól megtermett dajka, eszik a kérem hatszor is napjában. Nem győzné a király se piszkóttal. Akármilyen legyen, ha nem valami urféle.

— Hát nem ismeri az anyját?
— Dehogynem. Az a csipkés tótasszony, de az apja az akármilyen is lehet.

Kibonyolódik aztán a kis tót Hanka sorsa, hogy az édes anyja, Langauer Flóriánra adta dajkaságba, de három hónap óta nem fizet érte.

— Irtam az urának is, aki Tótországba lakik, egy bányában dolgozik. Az meg ezt írta vissza.

S fölmutatja Flórián levelét, melyben az ezt mondja:

„Én nem fizetnyi, mert mikor elváltunk zaszonytult, osztozkodtunk, zenyim is maradt egy gyerek, závé is maradt egy gyerek.”

A másik dajka, Tasi Józsefné, még szegényebb, sir is:

— Miből tartsam? Olyan éhes az mindig, mint egy kis farkas. Czipó is kéne már neki, az is 50 krba kerül, már olyan nagy kell neki.

Ez a kis féreg egy cselédé, aki négy hónap óta eltűnt.

Mind a két dajka kínálja az apró jószágokat a városonak.

* Razzia. Az éjjel a rendőrség razziait tartott. Egyik miklós-utczai szegélyházban 10 rossz életű nőre akadtak, s azonnal letartóztatták őket.

* Veszedelmes lap. Hitelezők közlénye czimel egy új lap jelleit meg Knutz Gyula szerkesztésében és kiadásában. A lap főczéja a nem fizető adókat levélben meginteni és ha ez eredményre nem vezetne, az illető adókat nevet a lapban közzétenni, úgy hogy minden kereskedő és iparos megtudhatja, kinek nem hitelezhet. — Ezenkívül elvállalja a szerkesztőség, hogy az előfizetők a dósait költéség nélkül perli. Előfizetési ár egy évre 6 frt, egy hónapra 60 kr. Az előfizetési pénz a kiadóhivatalba (Bpest VIII. ker., nagytemplom-utca 11. szám) küldendő.

* Husárok megállapítása s bejelentve 1890. február 26-tól márcz. 5-ig. 30 kr. Varga Imrénél könyök-u. 574. sz. a., Liba u. 2061. sz. a., 34 kr. Rác Györgynél czéglőd. 2599. szám a., Erdei Jánosnál morgó-u. 587. sz. a., meszena u., 547. sz. a., Szentesi Jánosnál Tanító-u. 1392., árok-u. 676. sz. a., Bódog I. nál kut-u. 2323. sz. a., Erdei Ferencznel csapó-u. 240. sz. a., Kolb Jakabnál pfa-u. 687. sz. a. 36 kr. Rác Györgynél váru. 358. sz. a., 42 kr ifj. Ungvári Andrásnál piaczu. 1. székben, Czéglőd. 55. sz. a., dedó. 125. szám a. — 44 kr. a három izr. mézárásokban a piacon. Minden többi bejelentett 29 mézárásokban pedig 1 kiló hus 40 kr. J e g y z e t: Ifj. Ungvári András három székében 1 kiló hus nyomatek nélkül 8 krral drágább.

* Szomorú disznótor. Szegény asszonyok legfeljebb jószág volt az a szép sárga gömbölyű malacz, mit régesrég vett meg a cserepesektől. — Mert a kuczu cserepéből volt, nyakszirtén keskeny nyílással, hol az eledelet tömte a kedves állatba minden nap a jó asszony, szép, fényes és pengő huszasok alakjában. A hogy gyönyörködve rázogatta, szegény öreg a bukszát, napról-napra tom-pább zöréjt adott a kuczu poczakja, jeléül, hogy mind jobban jobban tejk belülről. Már az utóbbi napokban csakugyan dugni kellett az állatba az utolsó huszást, mit az anyóka még bele szánt, annyira teli volt gyomra. — „Tyú — gondola a jó asszony — egész kis vagon lesz, amit én a malaczból kiolvasztok”, mert már számítása szerint a 100 ik napja is elmúlt a hizlalásnak, s mivel mindennap egy egész huszást nyelt be a buksza, kerek 20 frtot kell kiadnia, ha kitekerik a nyakát. A sok szép fehér pézsek előre is örülve, s óvó szemekkel üté le a malacz nyakát, hirtelen neki fordítja az asztalnak, s csak úgy öntötte magából a benyelt pézst. Am kellemes csen-gés helyett tompa koppanások üték meg a jó asszony fülét: az ezüst huszasok a bukszában mind réz krajczárokká változtak. Az anyóka egy ideig fájdalmának engedte át magát; észre téve azonban a rendőrséghez fatott, hol elpanaszolta a szomorú disznótor-t. Befogták aztán cselédjét, aki kevés vallatás után elmondotta töredelmesen, mint dugott min-

dennap a gazdasszonya pengő huszasa helyébe kongó krajczárt a bukszába, hogy lopását, mit naponkint véghez vitt, eltitkolhassa az asszony előtt.

* Köszönetnyilvánítás és végleges elszámolás. A derecskai tanítói testület által f. hó 15-ik napján megtartott jótékonyczelu bál jövedelmét f. hó 18. óta kegyadományai által szaporították: Rác István 1 frt, Turányi József 1 frt 20 kr, Róth testvérek 1 frt 20 kr, Herczeg Sándor 1 frt, Szóke József 1 frt, Karajos Sándor 1 frt 20 kr, Polgári olvasókör 3 frt, Bihari János 1 frt, (B.-Ujfalu) Kovács Ferencz 1 frt (B.-Ujfalu), Szőlősi Gábor 1 frt (Debreczen), Kecskés Gyula 1 frt (Kaba), Mandel Mártonné 2 frt. — A felüljelölt névsorból kimaradt Róth Ferencz 40 kr, Fliep József 40 kr. Folyó hó 24-ig összes bevétel 165 frt 20 kr. Kiadás 59 frt 34 kr. A gyámintézet javára elszámoltatott 105 frt 86 kr. Az özvegyek és árva szerető istene áldja meg az áldozatkész és jószívű adakozókat! — P a p J á n o s b á l i p é n z t á r n o k.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon barátaink, ismerőseink s jóakaróink, kik felejtethetetlen jó anyánk s illetve nagyanyánk öz. Fiók Sándorné temetésén megjelenvén. bánatunkban osztoztak, s részvétükkel szívünk fájdalmát enyhítették, fogadják részvétükért hálás köszönetünket. Debreczen, 1890 febr. 25. A g y á s z o l ó c s a l á d.

Hazánk s a külföld.

— Róvid hírek. Szegeden czéllévés közben a 46. gyalogezred egy közlegényét nyakán vigyázatlanságból keresztül lötték. A seb nem halálos. — Marosvásárhelyen e napokban halt meg Hirsch Samu 108 éves korában. — Beremgyében meghalt az általános ismert karaszli Anicza, ki 32 esztendőn keresztül szenvedett de lejes betegségben. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. — Oláh-Fenes község nevét Magyar-Fenesre változtatta. E napokban tartották meg a falu ünnepélyes keresztelőjét. — Szent-Annán Handl Lipót nagy gözmalma teljesen leeggett. — Kisfaluközségben a csendőrség 4 b.-ujfalui (zemplényei), Kis-Szeben városában pedig 6 kijói (sárosmezei) földmivelőt tartóztatott le, mivel engedély nélkül akartak Amerikába vándorolni. — Vépén, a multkor említett tüzesetnél, hol 7 pajta égett le, még egy ember is megégett. — Tolnában az Almási nevé szérűskert pásztorát a napokban halva találták. — Lipán Kuzmán Pétert korcsmai veszekedés közben agyonlőtték. — Székess-Fehérváron Berger József vendég-lős kocsisa leesett a szekérről s fejen élvészélyes sebeket kapott. — Szegszárdon Vesztergombi György cipézes a tehervonat elé feküdt s a vonat agyongázolta.

Közgazdaság.

Lovak betegsége.

(Lótartó gazdák figyelmébe.)
A különböző évek különböző időjárásának különféle befolyása van, nemcsak növekedésére és egészségi állapotára a növényeknek és állatoknak, hanem előmozdítására ezek között még a ragályos betegségeknek is. Valamint általános ismert dolog az, hogy a fagyás nélkül lucskos tél nagy előmozdítója a gabona neműeknek a rozsdának, úgy a hosszasan tartó őszi esőzés a szabad ég alatt élő lovakon a himlőnemű lóbetegségeket előhozza, ennélfogva a lovakat a rüh betegség elkapására hajlandóvá teszi ugyanarra, hogy ha csak egyetlenegy rühös ló fordul meg ily himlős ménesben, a rüh arról az egész ménesben elragad.

A mult év őszén szinte meghimlősödött minden szabad és alatt élő ló, így várni lehetett a rüh-betegség fellépését is, ami bekövetkezett.

Szükségtelen a debreczeni lótarató polgár közönség részére itt lejegyezni, hogy a ló-rüh-betegség miről ismerhető fel, mivel az nálunk — ami sajátságos lökezelési rendetlen szerünk mellett ahol a lófogva a vakaró, s szél a kefe, — igen sokszor előszokott fordulni. Hanem igenis szükségesnek tartom tudomására hozni a rühös lovak tulajdonosainak, hogy a debreczeni polgárok heverő lökezelési rendszere mellett, melyik azon gyógykezelési eljárás, — a mely legbiztosabb és legegyszerűbb.

Minden darab lóra vették 7 dekagr. keneső, adassék ehhez egy tálba egy negyed liter fagyos disznó zsir és 2 dekagr. terpen-tin-olaj.

Ezen háromféle szert egy kanállal addig kell dörzsölni, amig a keneső a zsirral annyira elegyedik, hogy zsirban keneső részek már nem láthatók. Mielőtt ezen vegyíték alkalmaztatnák, minden darab lóhoz szükséges kétköböl, vasgálczból, grünpánból, nyers-timsóból 3—3 dekagr. — Ezen szereket liszt finomságu porrá kell törni és adni még hozzá két virágból és hunyor gyökérből is 3—3 dekagr.-mot. — Szükséges még minden darab lóra számítani a testnagyság és szörnagyság szerint 1½ vagy 2 liter olajat.

A midőn ezen szerek már mind — öszszeszerestettek, akkor a rühös ló jó eles vakaróval erősen meg kell vakarni, róla minden kőcotot és piszkot letisztítani, akkor a keneső zsir rákenendő a rühölt kopasz helyekre, az azoktól felmaradt keneső zsir a testnek egyes részeire és a hátulsó lábak közé.

Ezen rákenés után a vakaró ismét elővetéssek, s azzal a keneső zsir bevakarassék a szőr alá a bőrre. Ha az egész testre jut

belőle bármily kevés, annál jobb. Ez az első bekenés.

Ezután a fent irt hat gyógyszerből álló por vegyítékot egy serpenyőben, vagy más melegítő edényben az 1½ vagy 2 liter olajjal össze kell kavarni; kavartás közben ezt az orvosságos olajat olyan fokú melegre kell melegíteni, hogy az ember keze már ne tűrje. Ekkor ezen orvosságos meleg olajjal egy csomó rongyot véve alkalmas mártó szerül, az egész rühös ló testét fule hegyétől le a körmeig be kell kenni egy, hogy mikor az olaj elfogyott, a bele vegyített por is elfogyjon. A kendő keze úgy végezze a dolgot, hogy a szőr tövéhez is lemenjen az orvosság; azonban ha azt akarjuk, hogy még biztosabban hasson, a már olajos orvossággal bekenet lovat ismét meg kell vakarni.

Meleg istálló nélkül a rühös lovak gyógyításához bármily orvossággal hozzá fogni haszontalan dolog, minélfogva az ezen gyógy-szerekkel bekenet lovakat is legkevésbé 8—9 napig nemcsak meleg istállóban kell tartani, hanem a hideg levegőtől is óvni.

Rossz táplálás mellett a rühös ló nem gyógyul, annál inkább ha még sovány is; ezért tehát a gyógykezelés alatt álló rühös lovaknak minél tápusabb takarmány és abrak adandó.

Azon tisztelt lótarató gazdák, kiknek lovai ily betegségben szenvednek, ha szükségesnek látják az általam adandó bővebb szóbeli utasítást, a városgazdai hivatalnál megtalálhat-nak, azt szives készséggel díj nélkül teljese-sítem.

Déli Mátyás
állatorvos.

Gabnaárak. (Budapest terménytőzsde febr. 24.) Buza tavaszra 8.58 pénz, 8.59 ára, buza ősze 7.77 pénz, 7.78 áru, — május—juniusra. — pénz, — áru. Tengeri 1890. máj.—jun. 4.90 pénz, 4.92 áru, jul.—aug. — pénz, — áru. — Zab tavaszra 7.85 pénz, 7.90 áru, ősze 5.87 pénz, 5.88 áru. Káposztarepce augusztus—szeptemberre 12.¼ pénz, 13 — áru.

— Sertésvásár. A kőbányai sertéskeresek. csarnok távirata. Febr. 24. Az üzlet változatlan. M. urasági öreg nehéz 45.50—46.50 frtg. ma. uras fiatal nehéz 48.50—49.50 frtg, magy. urasági fiatal közép 48.—48.50 frtg, magy. uras. fiatal könnyű 46.—47.— frtg, magy. szedett nehéz 45.—47.— frtg, magy. szedett közép 45.50—47.50 frtg, magy. szedett könnyű 45.—46.— frtg, szerb. átmeneti nehéz 45.—46.50 szerb. átmeneti közép 45.—46.— frtg, szerb. átmeneti könnyű. 44.—45.— frtg. Az árak hízlat sertéseknél páronkint 45 kgl. 4% levonással métermásánként értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek, adtak el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban vám fejében megterítetik.

Sertésleltés szám: Febr. 20-án volt készlet 97,207 drb. — febr. 21-én felhajtatott 2746 drb. febr. 21-én szállított 945 drb. Maradt készletben 98,828 drb sertés.

Debr. színház.

Holnap, csütörtökön 1890 február 27-én, általános szünetben, kedvezményes hely-árrakkal:

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA.

Madách Imre drámai költeménye 11 képbén, teljesen új és fényes kiállítással.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
Kiadó: **Kutasi Imre.**

Dr. BORBÉLY IMRE
fogorvos

med. universalis. Lakik Piacz-utca 1711.

Rendel: d. e. 9—12-ig
d. u. 3—5-ig

Előírása után készült fogpora, szájvize, fogkeféje kapható helyben az öszszes gyógyszerárakban, Szentkirályi és Kalenja diszmu, Beke László női-divat üzletében.

Főraktár Murakózy: gyógyszerár.

SCHLICK-féle Vasöntöde és Gépgyár részvénytársaság Budapestén.
 Gyár és irodák: VI., külső váci-ut 1696.99. sz. Városi iroda és raktár: VI., Podmaniczky utca 14 sz.
 Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű, számos első díjakkal kitüntetett:

SCHLICK-féle szabadalm. 2 és 3 vasu ekéit
 és szabadalmazott mélyítő ekéit,
 mélyítő ekéit övezetekkel, eredeti Schlick és Vidats-féle
egyvasu ekéit,
 talajmivelő eszközeit, boronait és rögtörő hengereit
Schlick-féle szab. „HALADAS” sorbavetőgépeit.

Szóróvető gépek, többvasu ekékre alkalmazható
 tengeri- és répa-ültető készülékek Készletben
 vannak továbbá: gőz- és járgányseplő készülé-
 tek, gabona-tisztító rosták (Baker és Vidats
 rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri mor-
 zsolók és darálók, órlómalmok és olajmalmok be-
 rendezések. — Eredeti amerikai kévekötő és
 marokrakó arató gépek és fűkaszázó gépek.

Legjutányosabb árak.

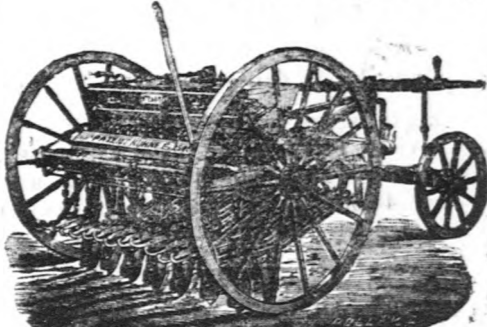
Előnyös fizetési feltételek. Árjegyzékek kivanatra ingyen s bérmentve.

Jegyzet. Van szerencsénk ezennel t. cz. üzletbarátaink becses tudomására
 hozni, hogy noha a VI. Podmaniczky utca 14. sz. alatt levő irodánk legnagyobb
 részét a külső váci uton levő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal ezen iro-
 dai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk
 fenn, valamint, hogy ugyanott építési cikkeink és gazdasági gépekből raktárt léte-
 sítettünk. Kiváló tisztelettel

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

Debreczenben minta raktár: **Trnka Ferencz** urnál.

Répatermelők figyelmébe!
 Gyár: **KÜHNE E.** Főraktár: **BUDAPEST.**
 MOSONBAN. (Alakult 1856). gazdasági gépgyára VI., váci-körút 21.
 ajánlja egy és kétvasu ekéit, Laacke-féle hirneves rét- és szántóföld
 boronait. Turcsányi-féle szab. kéregtörőt

HUNGARIA-DRILL
 a legjobbnak elismert sorvető gépeit.

Répatermelők számára könnyű olcsó
 sorvető-gépeit, kitűnő jó repavető-
 gépeit. (különlegesség) ugyszintén
 mindennemű kapáló és mívelő eszközeit.

Máriazelli gyomor cseppek
 legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Utóérthetetlen hatású az étvágytalanság,
 gyomor-gyengeség, bírók fejedet, sav-
 nyu felbőgés, szél rekedés, (Kölkka)
 gyomor hurut, gyomor égés, gyomor
 homok és dara képződés, túlságos el-
 nyálkásodás, sárgaság, undor és hány-
 inger esetében, megszünteti a főfájást
 (ha az a gyomor elrontását) szárazságot
 gyomor-görögést, kemény székletet, zsákré-
 kedést, az étel s itallal túrterhelést gyom-
 rot kitisztítja, elűzi a belférgeseket, s
 szegélyt lép, vese, máj és aranyeres
 bántalmait. — Egy üveg ára, hasz-
 nálati utasítással együtt 40 Kr. kettős üveg
 70 Kr. Központi széküldési raktár:
 Brdy Károly gyógyszerár Krenzier (Mórcs-
 ország).
 Védjegy.
 Orvosi A. valódi Máriazelli gyomor cseppek sok féle-
 képen utánoztatnak s hamisítatnak, s ezért valódiak gyanú-
 csak azok togatásának el. melyek üvege, egy vörös, s
 fenti védjeggyel ellátott papírra van csomagolva, s melyek
 mellettek használati utasítással az is fel van tüntetve, hogy
 az Kremzierben, Gusek H. könyvnyomdájában nyomtatott
 A Keményzárás és székrekedés
 ellen, egyik a legjobb hatású
 nak bizonyult labdacsook is, sok
 féle képen hamisítatnak, te-
 csak valódiak is vizsgálni kell
 fenti védjegyre s Brdy Károly
 Kremzieri gyógyszerész név al-
 társára, melyek minden eredeti dobozban láthatók. Ec-
 doboz ára 20 Kr., egy tekercs 5 dobozzal 1 ft. A pénz-
 előleges beküldés után, 1 tekercs 1 ft. 20 Kr., 2 tekercs
 2 ft. 20 Kr., 3 tekercs 3 ft. 20 Kr. ért. csomagolás és postabé-
 mentesen küldetik meg.
 A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacsook
 nem fitkos szerek, a gyógyható anyagoknak összetétele
 minden használati utasításban fel van sorolva.
 A Máriazelli gyomoreszopok és Máriazelli labdacsook kaplatat
 Debreczenben: Gólti Nándor, Mihá-
 lovic István, dr. Rotschek V. Emil, Tamásy Béla
 és Balás E. urak gyógyszerárakban; Berettyó-
 Ujfalu-ban: Tamásy Géza gyógyszer.; Ér-Mi-
 hátyfalván: Mátray István gyógyszer.; Kis-
 Marján: Galassy Frigyes gyógyszer.; Nagy-
 Kun-Madarason: Jung C. gyógyszer.; Nagy-
 Bajomban: Körös Lajos gyógyszer.; Nánáson:
 Kovács Lajos gyógyszer.

JELENTÉS!

Térhiány miatt, elhatároztam, a követ-
 kező cikkekkel, **rendkívül leszállított**
árban, véggkép kiárítani, u. m.:

futó szőnyeg,
CSIPKE,
szalag, himzés,
női fehérnemű,
ARCZFÁTYOL, MŰVIRÁG,
téli alsó szoknya és levélpapír.

Végül felemlitem, hogy az előreha-
 ladt idény következtében, raktáramon
 lévő összes téli árúk is, leszállított ár-
 ban adatnak el.

Tisztelettel
BAUM MIKSA.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI

MUNKAK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
 KÖNYV- és KÖNYOMDAJA
 Debreczenben, Főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház. — Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK
 gyors és pontos elkészítésére.
 Elvállal: tankönyveket, hírlapokat, folyóiratokat és rovatozott iveket,
ÉT-, BOR- és ÁRLAPOKAT; DÍSZMŰVEKET
 arany, ezüst és színnyomatban;
díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.
 Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.
A papír gyári árban számíttatik.
HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hírlapban legolcsóbban
 számítva közléteszek.

KUTASI IMRE
 könyv- és könyvmda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz
SZ. NAGY KAROLY-ház.

Közzétett
 Helyben és pól
 1890. évi
 Egyes szá
 A lap azelőtt ré
 den közzétett; R
 1890. évi
 hán. — a szerke
 mentve kll

Művészetek
 TUDÓSI K. L.
 kerakodásában
 talban KUTASI
 nyomdájában s az
 utján.

Uj

Gondvis
 el gr. Andrá
 hitnek adva
 nemzetnek vá
 van gondvisel

A magy
 volt az utols
 Ekkor hozta
 Andrássy Gy
 dést, a mely
 magyar kirá
 narchiát csin

Deák t
 Andrássy vol
 deltetve, hog
 vetéséget fónn
 tositékaival

Deák, a
 porlad. Andr
 terebeai sirbo
 A nagy
 zódés alkott
 ketten esőnd
 nálak több
 hetnek több
 fölött.

A kik
 majd az örök
 kegyes részle
 is, vagy hely
 viselészerű
 gondoskodják,
 ország függe
 ságát.

Nem kel
 az az államst
 Magyarország
 nak és a diu
 létezett előn

Azon m
 dinasztia ugy
 Gyula gróffal
 legfeltűnőbb
 Ferencz Józse
 az ő érdekeik
 sem oltalmaz
 mint az, a m
 sitettek.

Amde a
 e pillanatokt
 dik faktora
 sirholt ajtóit,
 zódésnek biz
 kihalásával m
 a jövőben ma
 férfura lesz
 hi ennek a
 tartása, hanc
 visszaszerzve
 jogait, idő m
 szagot a m
 jogainak szá
 tába.

Minden
 a Deák, min
 viseltetünk,
 ményt, hogy
 egy újabb ge
 Magyarország
 megnyissa el
 a függetl
 fejlődés és a
 Rég és
 gyart a tere
 hette még,
 gondviselész
 reménykedhe
 mely megszü
 megvált

Az az
 szág ma van
 állapota. C
 véderő-vita
 zet lelkiism
 jogait. A ki
 kielégítan
 ymutattak